

МВС України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий парк «Наука та безпека»
Консультативна місія Європейського Союзу

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО, ЕКОНОМІЧНОГО
ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ**

Тези доповідей
XII Міжнародної науково-практичної конференції

(м. Вінниця, 1 грудня 2023 року)

Вінниця 2023

УДК [340.12:330.101:342.734](477)
С91

*Друкується за рішенням оргкомітету
відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
від 14.09.2023 № 58*

Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. XII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 1 груд. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека» ; Консультація місія Європейського Союзу. – Вінниця : ХНУВС, 2023. – 174 с.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників конференції за такими напрямками: державний суверенітет України, безпека та правопорядок; правові й організаційні проблеми протидії злочинам правоохоронними органами; економічна безпека держави та суб'єктів господарювання; гуманітарні аспекти соціального розвитку держави.

УДК [340.12:330.101:342.734](477)

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Наука», сто-рінка «Конференції, семінари та круглі столи», а також у репо-зитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2023

забезпечує рішення суто корпоративних завдань, переслідуючи політичні та економічні інтереси лише окремих груп, а не є інструментом регуляції правових відносин у суспільстві. Тому для пересічних громадян надважливо, щоб мова закону була близькою до повсякденної мови. Ознаками, які з точки зору масової правосвідомості позбавляють мову закону правового характеру, виступають декларативність, невизначеність, зайва ускладненість, розпливчастість, двозначність, суперечливість.

Висновок. Найважливішою функцією мови закону є її здатність бути засобом правової комунікації в суспільстві. Другою важливою вимогою до мови закону є її образність і експресивність, які свідчать про високий рівень мовної культури в суспільстві. Яскравість і багатство мови закону дозволяють зробити правові приписи більш виразними й точними, що сприяє обов'язковості їх виконання, підтримує зацікавленість у правосуб'єктів і стимулює до незаперечного виконання закону, адже впливає не тільки на розум, а й на емоції і почуття.

Список бібліографічних посилань

1. Кравченко С. П. Мова як фактор правоутворення та законотворення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Нац. Університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2000. 20 с.

2. Туранін В. Ю. Феномен юридичної мови: концептуалізація проблеми. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 73-79.

Одержано 26.10.2023

УДК 316.28

Вікторія Анатоліївна ПЕРЦЕВА,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри українознавства факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Олена Андріївна БАЦІНКО,

курсантка 2 курсу факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

ВІРТУАЛЬНИЙ КОМУНІКАТИВНИЙ ПРОСТІР ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНЕ Й ЛІНГВІСТИЧНЕ ЯВИЩЕ

Віртуальний комунікативний простір вже давно досліджується вченими різних галузей. За цей час дослідники змогли виокремити характерні ознаки, жанрову специфіку й мовні особливості цього феномена. На сьогодні можна впевнено говорити про системність віртуального середовища й формування чітких принципів організації комунікативної взаємодії в межах цієї реальності. Різноманітність форм і способів отримання інформації, що надається різними сервісами, платформами й хостингами єдиного медіапростору, призвела до якісних змін у процесі поширення й сприйняття тексту.

Епоха інформаційних технологій безперестанку пропонує нові форми презентації тексту й способи взаємодії з ним. Інформація надходить зараз до користувачів нелінійно, у вигляді знаків різних систем, текстів, образів, у відеоформаті. Позначена тенденція дозволяє «візуалізувати» не тільки сприйняття дійсності, але й ціннісні орієнтири та стосунки між людьми. Текст, який використовується під час віртуальної комунікації, з одного боку, отримав неймовірну зорову виразність, що сприяє процесу спрощення сприйняття його змісту; з іншого, постає перед нами як складна багатошарова конструкція, що складається з неоднорідних елементів, пов'язаних водночас композиційно, функціонально й семантично. Суттєвими факторами для сучасного користувача стали швидкість обміну інформацією та яскрава візуальна образність, на які раніше майже не брали до

уваги. Такий текст відрізняється асинхронністю, особистісною орієнтованістю, усно-письмовою формою контактування, полілоговим характером, креолізованістю, доступністю, наявністю зворотного зв'язку, високою експресивністю й обмеженим набором мовних і графічних засобів.

Таким чином, текстове наповнення віртуальної комунікації – не звична письмова фіксація думок, переживань і оцінок автора, а специфічне перенесення у відеоформат життєвого досвіду: спостережень, яскравих епізодів або вигаданих історій, оглядів переглянутих фільмів, прочитаних книг або анекдотів. У віртуальному комунікативному просторі зазвичай перед нами постає не конкретна людина, а віртуальна особистість, яка надягає «маску» й виставляє свідомо своє життя напоказ.

Численні різновиди віртуальної комунікації об'єднує принцип «медійності», тобто особливість тексту бути стислим повідомленням про актуальні й значущі події й факти з життя реальних людей. Щоб впливати на свідомість своєї аудиторії, формувати цінності й звички, авторам віртуальних текстів необхідно швидко реагувати на все нове й прогресивне, миттєво надавати зворотний зв'язок і «завойовувати» довіру якомога більшої кількості людей.

Висновок. Віртуальний комунікативний простір – це не лише соціокультурний, а й лінгвістичний феномен, основною метою якого є самовираження, самоствердження, соціалізація й набуття популярності серед великої аудиторії. Унікальне право – створювати власний текст, впливати на смаки й пріоритети інших людей та формувати світогляд співрозмовника – змушує інтернет-користувачів постійно шукати й опановувати нові способи вираження думок.

Список бібліографічних посилань

1. Гудзь Н. О. Інтернет-дискурс: структурна специфіка та конститутивні ознаки. *Наукові записки. Серія: Філологічна*. Острог : Видавництво Національний університет «Острозька Академія», 2013. Вип. 35. С. 79–81.
2. Шишкін В. І. Мова як складник державотворення. *Мовознавство*. 2013. № 2-3. С. 221
3. Штанько, В.І. Віртуальний комунікативний простір і проблеми самоідентифікації особистості. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія: Теорія культури і філософія науки*. 2012. № 1029 (1). Вип.47. С. 5–12.

Одержано 26.10.2023

УДК 81'272

Вікторія Анатоліївна ПЕРЦЕВА,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри українознавства факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Ксенія Володимирівна КОНОВАЛОВА,

курсантка 2 курсу факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЛІНГВОКРЕАТИВНІ ПРОЦЕСИ В СОЦМЕРЕЖАХ

Сучасні соціальні мережі є джерелом численних мовних нововведень, креативних процесів, що виконують експресивну, оціночну й мовотворчу функцію. Особливої уваги, на нашу думку, потребують тексти, у яких відбувається порівняння й протиставлення панівних соціальних цінностей із цінностями різних контркультур. Так, матеріалізація протиставлення «свій – чужий» в суспільстві сприяє формуванню «мови ворожнечі», який в контексті сучасних соцмереж часто має ігровий характер, пом'якшує мовну агресію.